

Seat No.	
-------------	--

SI - 83
Total No. of Pages : 4

B.A. (Part - II) (Semester - III) Examination, January - 2023
GEOGRAPHY (Optional)
DSC-D19 : Soil Geography (Paper - III)
Sub. Code : 73388/77688

Day and Date : Thursday, 12 - 01 - 2023
Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

Total Marks : 50

- Instructions :**
- 1) All Questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) Neat diagrams and maps should be drawn wherever necessary.
 - 4) Use of map stencils is allowed.

Q1) Choose the correct alternatives from the following questions : [10]

- a) Which of the following subject is dealing with study of soil?
 - i) Pedology
 - ii) Pedagogy
 - iii) Ecology
 - iv) Pomology
- b) Soil Geography is a subbranch of which Geography?
 - i) Physical Geography
 - ii) Human Geography
 - iii) Economic Geography
 - iv) Political Geography
- c) Pedology is a word derived from which language?
 - i) Latin
 - ii) English
 - iii) Greek
 - iv) Chinese
- d) Hans Jenny was a leading scientist from which country?
 - i) Germany
 - ii) Russia
 - iii) America
 - iv) India
- e) Which of the following is the process of soil structure and formation?
 - i) Political process
 - ii) Social process
 - iii) Cultural process
 - iv) Natural process
- f) What is the pH value of fertile soil?
 - i) Three
 - ii) Four
 - iii) Six to seven
 - iv) Nine to ten

P.T.O.

- g) Which of the following soil is related to the term Regur?
i) Laterite soil	ii) Black Cotton soil
iii) Red soil	iv) Sandy soil
- h) Which of the following is not a method of conservation of soil?
i) Forest conservation	ii) Nala bunding
iii) Flood control	iv) Excessive grazing
- i) Which element is most abundant in the 'O' layer of soil?
i) Organic matter	ii) Calcium
iii) Minerals	iv) Iron
- j) What is measured using a Spectrophotometer?
i) Organic carbon	ii) pH
iii) Lime	iv) E.C.

Q2) Write short notes (any four) :

[20]

- Importance of soil Geography
- Soil salinity-acidity
- Silt soil of Konkan
- Remedy for soil degradation
- Soil sample tools
- Vermi compost porcess

Q3) Write in detail answer of the following question :

[10]

- What is Soil Geography? Explain the scope of soil Geography.

OR

- Write in details of the soil formation process.

Q4) Write in detail answer of the following question :

[10]

- Explain the genetic classification of Soil.

OR

- What is soil degradation? Explain the causes and effects of soil degradation.

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 2) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 3) आवश्यक तेथे नकाशा व आकृत्या काढा.
 4) नकाशा स्टेन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे.

प्र.1) खालील प्रश्नांसाठी दिलेल्या पर्यायातून योग्य पर्याय निवडा :

[10]

- अ) खालीलपैकी कोणता विषय मातीच्या अभ्यासाशी संबंधित आहे?
 i) मृदाशास्त्र ii) अध्यापनशास्त्र
 iii) परिस्थितीकीशास्त्र iv) फळशास्त्र
- ब) मृदा भूगोल ही कोणत्या भूगोलची उपशाखा आहे?
 i) प्राकृतिक भूगोल ii) मानवी भूगोल
 iii) आर्थिक भूगोल iv) राजकीय भूगोल
- क) पेडोलॉजी हा शब्द कोणत्या भाषेतून आला आहे?
 i) लॅटिन ii) इंग्रजी
 iii) ग्रीक iv) चिनी
- ड) हंस जेव्ही हे कोणत्या देशातील मुदा शास्त्रज्ञ होते?
 i) जर्मनी ii) रशिया
 iii) अमेरिका iv) भारत
- इ) खालीलपैकी कोणती माती रचना आणि निर्मितीची प्रक्रिया आहे?
 i) राजकीय प्रक्रिया ii) सामाजिक प्रक्रिया
 iii) सांस्कृतिक प्रक्रिया iv) नैसर्गिक प्रक्रिया
- फ) सुपीक मातीचे सामू (pH) मूल्य किती असते?
 i) तीन ii) चार
 iii) सहा ते सात iv) नऊ ते दहा
- य) खालीलपैकी कोणती माती रेगुर या शब्दाशी संबंधित आहे?
 i) जांभी मृदा ii) कापसाची काळी मृदा
 iii) तांबडी मृदा iv) वालुकामय मृदा

- र) खालीलपैकी कोणती धुप नियंत्रणाची पद्धत नाही?
- i) वन संवर्धन ii) बांधबंदीस्ती
- iii) पूर नियंत्रण iv) अति चराई
- ल) मृदेच्या? थरात कोणत्या घटकाचे प्रमाण सर्वाधिक असते 'ओ'
- i) सेंद्रिय घटकाचे ii) कॅल्शियमचे
- iii) खनिजद्रव्याचे iv) लोहाचे
- व) खालीलपैकी कोणते हे मृदा नमुना घेण्याचे साधन नाही?
- i) कुदळ ii) फावडे
- iii) लाकडी पट्टी iv) हातोडी

प्र.2) टीपा लिहा (कोणत्याही चार) :

[20]

- अ) मृदा भूगोलाचे महत्त्व
- ब) मृदेची आम्लविम्लता
- क) कोकणातील गाळाची मृदा
- ड) मृदा ज्हासावरील उपाय
- इ) मृदा नमुना साधने
- फ) गांडूळ खत प्रक्रिया

प्र.3) खालील प्रश्नांचे सविस्तर उत्तर लिहा.

[10]

- अ) मृदा भूगोलशास्त्र म्हणजे काय? मृदा भूगोलशास्त्राचे व्याप्ती स्पष्ट करा.
किंवा
- ब) मृदा निर्मितीची प्रक्रियेची सविस्तर माहिती लिहा.

प्र.4) खालील प्रश्नांचे सविस्तर उत्तर लिहा.

[10]

- अ) मृदेचे जैविक वर्गीकरण स्पष्ट करा.
किंवा
- ब) मृदेचा ज्हास म्हणजे काय? मृदेच्या ज्हासाची कारणे व परिणाम स्पष्ट करा.

